

'In het midden van de gemeente zal Ik U lofzingen'

Inleiding

Wat een zegen is het wanneer gelovigen mogen samenkomen tot de Naam van de Heer Jezus onder de vrije leiding van de Heilige Geest, zodat Hij kan werken zoals Hij wil en door wie Hij wil (1 Kor. 12:11; 14:26).

Maar de vrije leiding van de Heilige Geest in de samenkomsten van gelovigen houdt zeer zeker ook een verantwoordelijkheid in voor de aanwezigen. En juist als het om dit punt gaat, horen we wel eens dat gelovigen de stiltes aan het begin van een samenkomst (die soms lang kunnen lijken) niet begrijpen. Ze menen dat niemand de moed heeft te beginnen, of dat men mogelijk op elkaar wacht. En ze denken dat dit wachten tijdverspilling is.

Laten we samen nadenken over de vraag wat Gods Woord ons hieromtrent leert. Laten onze ogen daarbij voortdurend op de Heer gericht zijn, en niet op broeders, hun vermeende falen en hun lange wachten. Als we ons met mensen bezighouden, gaat de zegen van de stilte en van het wachten op Zijn leiding voor Gods heilig aangezicht verloren. De Heer Jezus is het immers Zelf Die het zegt: 'In het midden van de gemeente zal Ik U lofzingen' (Hebr. 2:12; zie ook Ps. 22:23). Hij Zélf heft de lofzang aan in het midden van de Zijnen! Is dat niet een kostbaar voorrecht? Als de opgestane Heer spreekt Hij het uit: 'En Hij heeft een nieuw lied in Mijn mond gegeven, een lofzang voor onze God' (Ps. 40:4).

Het begin van de samenkomst

Wanneer wij zijn samengekomen tot de eredienst, en de Heilige Geest vrij kan werken zoals Hij wil, kan het verloop van de samenkomst niet van tevoren bekend zijn. De samenkomst begint op de vastgestelde tijd. Wat betreft het begin van de samenkomst is het niet van belang of er op dat afgesproken moment in de bijeenkomst iets hoorbaars gebeurt of niet. Het is voor een broeder telkens weer een ernstige en verantwoordelijke taak een lied op te geven, een dankzegging uit te spreken of een Schriftgedeelte voor te lezen, en daarmee het gezamenlijke in stilte wachten op de leiding en de werking van de Heilige Geest te beëindigen.

Wanneer de Heilige Geest in een broeder werkt om een bepaald lied op te geven, een bepaald Schriftgedeelte voor te lezen of een dankzegging uit te spreken, dan is dit als het goed is bepalend voor het gehele verloop van de eredienst (overigens geldt dit beginsel uiteraard voor elk samenkomen van de gemeente; Gods Woord ziet die bijeenkomsten samen als 'de onderlinge bijeenkomst' van de gelovigen; zie Hebr. 10:25).

Meer nog: deze eerste gedachte moet datgene tot uitdrukking brengen wat bij het begin van de samenkomst de harten van alle broeders en zusters bezighoudt, omdat deze gedachte de sleutel is van de aanbidding die tijdens die samenkomst aan God wordt gebracht. We zien dus hoe belangrijk het is dat de Heilige Geest voortdurend de leiding heeft, opdat alles in betrekking staat met datgene wat Hij in het midden van de gelovigen heeft bewerkt. En ook

welk een verantwoordelijkheid dit voor ons betekent om er zeker van te zijn dat datgene wat wij brengen, inderdaad door Gods Geest gewerkt is. Wij allen moeten ons beijveren ook in dit opzicht als het ware 'de eenheid van de Geest te bewaren', zowel bij de dankzegging als ook bij al het andere wat plaatsvindt in de gemeente -en wat dus in Gods tegenwoordigheid wordt uitgesproken. Deze 'eenheid in de dankzegging' wordt helaas soms onvoldoende in acht genomen of zelfs geheel vergeten.

Onze Leidsman

We inden dit beginsel van 'eenheid in de dankzegging' ook in de Psalmen, de lofzangen die aan Israël waren gegeven om de HEERE te verheerlijken. De belangrijkste gedachte, die in zeker opzicht de grondtoon aangeeft, wordt veelal reeds in het eerste vers tot uitdrukking gebracht en vindt in de volgende verzen in verscheidene vormen en wijzen zijn voortzetting (denk bij voorbeeld aan bekende Psalmen als Psalm 22,23,69, 90 en 91).

Voor een bepaald bijzonder doel gaf David soms uit de veelheid van Psalmen één lofzang aan Asaf en zijn broeders, om God lof te zingen (1 Kron. 16:7). De ware David, onze Heer Jezus Christus, Die in het midden van de gemeente God lofzingt (zie Ps. 22:23), zal door Zijn Geest altijd de leiding bij de aanbedding op Zich nemen, wanneer wij op Hem wachten. En een tijd van wachten op Hem, van stilte, die een uitdrukking is van afhankelijkheid van Hem, zal dus nooit tijdverspilling zijn, wanneer wij slechts aanbeddend de Heer aanschouwen en overdenken! Het in stilte uitgieten van deze nardus is geen verkwisting!

Het zwijgen voor het Lam

Vinden we deze orde ook niet terug in Openbaring 5, bij het visioen van Johannes over de aanbedding in de hemel? Aan de hoogste uitdrukking van aanbedding gaat een stilzwijgen vooraf. De apostel weende, omdat niemand waardig bevonden was het met zeven zegels verzegelde boek te openen. Nadat hij heeft geweend, ziet hij in het midden van de troon een Lam staan als geslacht. Alle ogen zijn op het Lam in Zijn morele heerlijkheid gericht. Zijn morele majesteit en waardigheid nemen de aandacht van allen die in de hemel zijn volkomen in beslag.

Eén gemeenschappelijk verlangen vervult hen allen, zodat de vier dieren en de vierentwintig oudsten (heel die grote menigte van verlost en uit het Oude Testament en uit het Nieuwe Testament) als één man voor het Lam neerknielen en Hem aanbidden. Dan eerst lezen we de heerlijke woorden van het nieuwe lied, waardoor het zwijgen in de hemel wordt verbroken. De vele duizenden verlost, voorgesteld in de vierentwintig oudsten, geven de grondgedachte van de lofzang aan; deze grondgedachte is: de waardigheid van het Lam. Duizenden engelen stemmen met het aangeheven loflied in.

Zij zingen weliswaar niet, maar ze zeggen: 'Het Lam dat geslacht is, is waardig!' Het lofgezag wordt nog verder weg gehoord, zodat zelfs de hele schepping zich verenigt in het prijzen van het Lam in Zijn heerlijkheid. Wij horen in de hemel noch op de aarde iets over een voorbereiding of een van tevoren vastgesteld verloop; alle schepselen zijn onmiddellijk één van zin in de aanbedding van het Lam. De heerlijkheid van het Lam straalt af op alles, en daarom is de hele schepping één in de lofprijzing aan het Lam vanwege Zijn grootheid en waardigheid. 'En de oudsten vielen neer en aanbaden' (Openb. 5:14).

In de hemelse heerlijkheid is alles volmaakt. Hoewel wij dit gedeelte uit Openbaring 5 hier niet in zijn samenhang kunnen behandelen, kunnen we er toch de orde en wijze in herkennen waarop de Heer de lofprijzing en de aanbidding wordt toegebracht. We zien Christus als de Enige Die waardig is de aanbidding te ontvangen. De Heilige Geest is Degene Die de aanbidding bewerkt en het verloop ervan bestuurt. En het geloof zoekt dit praktisch te verwerkelijken. In het vertrouwen op de genade van de Heer kunnen wij op Hem wachten, en in afhankelijkheid van Gods Geest zullen wij in het heiligdom niets met haast doen (vergelijk Pred. 4:17 en 5:1).

Eerst het oog, dan het hart en daarna de tong

Wanneer het oog van het geloof op de Heer in Zijn heerlijkheid en uitnemendheid is gericht, zullen wij ons er niet eens van bewust zijn dat 'het stil is'. De gedachte aan vermoeidheid zal niet in ons opkomen en we zullen niet ongeduldig worden, ook al hoort ons oor op dat moment niets. Het aanschouwen en overdenken van de heerlijkheid van de Heer is voor ons zó kostbaar, dat wij de stilte niet als een tijdverspilling zullen ervaren. De stilte is voor onze harten de voorbereiding voor gesproken woorden; voor datgene wat de mond spreekt. 'Mijn hart werd heet in mijn binnenste, een vuur ontbrandde in mijn overdenking; toen sprak ik met mijn tong' (Ps. 39:4). Stromen van levend water vloeien slechts wanneer de Heilige Geest ons leidt en ons tot daden aanspoort.

Een broeder die de stilte eigenwillig onderbreekt, verstoort deze leiding van de Heilige Geest en handelt dus niet welvoeglijk (1 Kor. 14:33,40). Angst over het feit dat de stilte vermoeiend zou kunnen zijn voor de aanbidders, is geen vrijbrief voor een broeder om een eind te maken aan het zwijgen, hoe begaafd hij ook mag zijn.

Geliefden, laten we eraan denken dat het ons vlees is dat ongeduldig en onrustig wordt wanneer we moeten wachten. Het is het vlees dat zich erover verwondert dat deze of die broeder niets zegt. Het is vleselijk wanneer iemand een bepaald Schriftgedeelte voorleest of een lied opgeeft met het doel de tijd te vullen, of zelfs maar met dat doel voortdurend in zijn bundel bladert om een lied te vinden.

Een stille geest en een gebroken wil

Onrustig en ongeduldig te zijn tijdens de eredienst, is een ongeestelijk gedrag voor Gods aangezicht. Wanneer dat in een eigenwillig handelen tot uitdrukking komt, is er sprake van wanorde in het Huis van God, dat is 'de Gemeente van de levende God' (1 Tim. 3:15).

Ook al zijn het slechts vijf woorden ... wanneer het door de Geest van God wordt geleid, verheerlijken zij God; terwijl dat wat uit het vlees voortkomt, Hem onteert. Wanneer de aanbidders in afhankelijkheid van de Heilige Geest handelen (Joh. 4:23-24), zal er een tijd zijn van zwijgen en afwachten, en een tijd van spreken en handelen.

We weten ongetwijfeld, dat er ook een zwijgen bestaat uit traagheid en slaperigheid, en ook een zwijgen omdat wij niet vervuld zijn met de Geest (Ef. 5:18-20). Ook is er een zwijgen mogelijk omdat het Woord van Christus niet rijkelijk in ons woont (Kol. 3:16-17), zodat onze korven leeg zijn in plaats van gevuld (Deut. 26:1-11). Moge de Heer ons daarvoor bewaren! Immers: 'Hoe is het dan, broeders? Wanneer gij samenkomt, een ieder van u heeft een psalm, heeft een leer...' (1 Kor. 14:26).

Maar laten we ervoor vrezen kritiek te hebben op dat zwijgen dat in de samenkomst door de Heilige Geest wordt bewerkt; laten we ons ervoor wachten deze stilte eigenmachtig te verbreken, of de stilte in een samenkomst tot onderwerp van ons gesprek te maken, waardoor de Heer niet tot Zijn recht komt als Degene die Zelf in ons midden de lofzang wil aanheffen!

'Gnade und Friede', 1934.